

POSITION PAPER

DATUM: 9 mei 2018

ONDERWERP: Wetsvoorstel implementatie IORP II richtlijn

De Pensioenfederatie is over het algemeen positief over het wetsvoorstel dat ziet op de implementatie van de herziene IORP-richtlijn. Voor Nederlandse pensioenfondsen heeft het wetsvoorstel vooral gevolgen voor enkele bepalingen rondom de governance en deelnemerscommunicatie.

Ondanks dat we positief zijn, zijn er ook enkele kritische kanttekeningen. De tijdige beschikbaarheid van de lagere regelgeving is daarvan één van de belangrijkste. Nieuwe eisen ten aanzien van governance, communicatie, het risicomanagement en het ESG-beleid kunnen pas geïmplementeerd worden als helder is hoe e.e.a. precies vorm krijgt. Zo verplicht de richtlijn bijvoorbeeld tot het uitvoeren en vastleggen van een *periodieke eigen risicobeoordeling* en schrijft de richtlijn voor dat pensioenfondsen over bepaalde sleutelfuncties moeten beschikken. Dit is nieuw en moet nog vorm krijgen via een algemene maatregel van bestuur. Een definitief oordeel over de werkbaarheid kan dus nog niet worden gegeven. Het spreekt voor zich dat de pensioensector daarom graag ziet dat de lagere regelgeving zo spoedig mogelijk ter consultatie wordt aangeboden.

Verder is het belangrijk dat bij de implementatie van Europese wetgeving zo nauw mogelijk wordt aangesloten bij de bestaande en goed functionerende nationale praktijk. De Pensioenfederatie heeft een viertal aandachtspunten.

1. Sleutelfuncties moeten aansluiten bij bestaande governance

De herziene richtlijn schrijft voor dat pensioenfondsen over bepaalde sleutelfuncties moeten beschikken. De implementatiewet legt in onze nationale wetgeving vast dat het pensioenfonds moet beschikken over:

- een risicobeheerfunctie die beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Daarnaast heeft deze functie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer
- de interne auditfunctie die het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het pensioenfonds uitvoert
- de actuariële functie die o.a. toeziet op de berekeningen van de technische voorzieningen en premievaststelling van het pensioenfonds.

- Wij vinden het positief dat de implementatiewet voldoende ruimte biedt aan pensioenfondsen om de voorschriften rond de drie sleutelfuncties fondsspecifiek in te richten. In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat het identificeren van de sleutelfuncties niet tot al te belastende vereisten mag leiden voor pensioenfondsen.

Het wetsvoorstel lijkt voldoende ruimte te geven om de sleutelfuncties zo veel mogelijk in te kunnen passen in de bestaande bedrijfsvoering van pensioenfondsen en de huidige structuren van de verschillende governance modellen. Voor de Pensioenfederatie is belangrijk dat pensioenfondsen de ruimte houden voor eigen, weloverwogen keuzes en zo een passend governance model kunnen neerzetten. In dat kader waarderen wij ook dat het mogelijk is om de taken die onder de sleutelfuncties vallen, uit te besteden.

De meeste werkzaamheden van de sleutelfuncties lijken reeds te worden uitgevoerd bij de meeste pensioenfondsen. De exacte werkzaamheden moeten echter nog worden vastgelegd in lagere regelgeving. Ook wordt de verdere uitwerking van de verschillende functies in samenhang met de proportionaliteit nog nader uitgewerkt in het Besluit FTK. Uit de lagere regelgeving moet dus nog blijken of de hierboven beschreven ruimte voor pensioenfondsen ook daadwerkelijk wordt waargemaakt.

Het is van belang dat er straks voldoende implementatietijd wordt gegeven voor de inrichting van de verschillende sleutelfuncties. De combinatie van de wet en de lagere regelgeving is belangrijk.

2. Pension benefit statement is meer dan een UPO

Voor de Pensioenfederatie staat voorop dat wijzigingen in het UPO de begrijpelijkheid en het inzicht van deelnemers moeten bevorderen in plaats van beperken. De Pensioenfederatie hecht waarde aan gelaagde communicatie. Het is niet wenselijk om deelnemers in één keer te overspoelen met informatie. Daarom wordt in Nederland gewerkt met een combinatie van een beknopt UPO, mijnomgevingen van pensioenuitvoerders en het Pensioenregister. Op basis van de implementatiewet moet het UPO worden uitgebreid. Als gelaagde en daarmee beknopte informatieverstrekking op het UPO niet meer mogelijk is, heeft dit een negatieve invloed op de begrijpelijkheid en leesbaarheid van het UPO. Wij hechten eraan dat bij de implementatie van de IORP II-richtlijn wordt voortgebouwd op de uitgangspunten van de wet Pensioencommunicatie. Naar onze mening geeft de IORP II-richtlijn daar voldoende ruimte voor.

Op basis van het wetsvoorstel dat nu voorligt, moet extra informatie worden toegevoegd aan het UPO:

- pensioenresultaat (te bereiken pensioen), in drie scenario's;
- jaarpremie die door wg/wn is ingelegd;

- beleidsdekkingsgraad;
- pensioenleeftijd;
- uitvoeringskosten (bij premieregelingen).

De Pensioenfederatie betwist niet dat dergelijke informatie beschikbaar moet zijn. De Pensioenfederatie betwist wél of het verstandig en noodzakelijk is om al die informatie op het UPO te zetten. De Pensioenfederatie is van mening dat het Pension benefit statement uit de richtlijn méér is dan enkel het UPO. In het voorliggend wetsvoorstel wordt die ruimte niet gepakt en als gevolg daarvan moet het UPO worden uitgebreid.

Ondanks principiële bezwaren tegen uitbreiding van het UPO, vinden wij het belangrijk dat de uitvoering en tijdige verzending van UPO's niet in de knel komen. Uitvoeringstechnisch is het daarom noodzakelijk dat de modellen voor de UPO's 2019 (die betrekking hebben op de pensioenen ultimo 2018) voor de zomer worden vastgesteld door de minister. Dat vergt ook dat de Kamer zich voor die tijd heeft uitgesproken over de wet.

Wij bereiden ons uit praktische overwegingen voor op uitbreiding van het UPO. In het UPO 2019 kan al veel extra informatie worden opgenomen. Het is wel helder dat in ieder geval communicatie in scenario's nog niet kan worden verwerkt. Uw Kamer is eerder dit jaar geïnformeerd dat over dit onderwerp nog overleg plaats vindt tussen de pensioensector en het ministerie. De Pensioenfederatie pleit er daarom voor om de weergave in scenario's, anders dan de overige extra informatie, pas op te nemen op het UPO 2020. Dit omdat de precieze uitwerking van de Uniforme Rekenmethodiek nog niet bekend is en het inregelen van scenario's op het UPO veel tijd kost.

Een pragmatische aanpak voor de korte termijn neemt niet weg dat de Pensioenfederatie waarde hecht aan een leesbaar en begrijpelijk UPO. Dat is waar we met z'n allen bij de wet Pensioencommunicatie aan hebben gewerkt. Het is daarom van belang om straks ook goed te evalueren hoe de uitbreiding van het UPO door de deelnemers wordt ontvangen. Mocht blijken dat er geen sprake is van een verbetering dan zijn er binnen de kaders van de richtlijn alternatieve communicatiemiddelen mogelijk die wellicht wel aan het gestelde doel tegemoet komen.

3. Ga verstandig om met UPO inactieven

Nu krijgen actieve deelnemers elk jaar een UPO en gewezen deelnemers (die niet meer actief opbouwen) eenmaal per vijf jaar. In het kader van uitvoeringskosten is het een bewuste keuze geweest om gewezen deelnemers niet elk jaar een UPO te sturen. Gewezen deelnemers kunnen bovendien inloggen op Mijnpensioenoverzicht.nl waarin mutaties zoals indexatie binnen vier maanden worden verwerkt. Het toezenden van een UPO aan gewezen deelnemers voegt volgens de Pensioenfederatie weinig toe.

- Het is belangrijk om de uitvoeringskosten niet nodeloos op te laten lopen. De Pensioenfederatie stelt het dan ook op prijs dat in het wetsvoorstel wordt geregeld dat het UPO voor gewezen deelnemers eens in de vijf jaar actief kan worden verstrekt als het de overige vier jaar digitaal wordt klaargezet op een MijnOmgeving. Hierbij kan wel worden aangetekend dat ook hiermee aanzienlijke kosten zijn gemoeid, niet ieder pensioenfonds een Mijnomgeving heeft en de toegevoegde waarde voor deelnemers nihil is.

4. Pensioenfederatie pleit voor voldoende implementatietijd

Tot slot merken wij op dat de implementatietermijn erg krap is. Het kabinet stuurt aan op een inwerkingtredingsdatum van de implementatiewet van 1 januari 2019. De benodigde algemene maatregel van bestuur zal niet voor de zomer bekend zijn. Waarschijnlijk zal pas laat in het vierde kwartaal van 2018 volstrekt helder zijn wat de wet- en regelgeving definitief is geworden. Voor een gedegen implementatie van de richtlijn bij de fondsen is dit te laat.

Wij roepen daarom op om de algemene maatregel van bestuur zo spoedig mogelijk ter consultatie aan te bieden en in overleg te blijven met de sector over werkbare implementatietermijnen.